

Ontwikkeling:	●	Nieuw risico
	●	Toegenomen risico (kans en / of omvang)
	●	Gelijkgebleven risico
	●	Afgenomen risico (kans en / of omvang)

Objectnummer		Gebeurtenis	Opmerking	Jaarrekening 2023			Begroting 2024		
				Netto Kans%	Netto Gevolgklassenr	Netto Verwacht gevolg	Netto Kans%	Netto Gevolgklassenr	Netto Verwacht gevolg
R138	●	Grondexploitatie	De complexe en langdurige processen rondom projecten, brengen risico's met zich mee. Dit kan leiden tot tegenvallende resultaten, waardoor verliezen hoger uit kunnen vallen dan verwacht. Verliezen zijn afgedekt met voorzieningen. Wanneer voorzieningen ontoereikend blijken, moet het gemeentelijk weerstandsvermogen toereikend zijn om aanvullende verliezen op te kunnen vangen. De algemene risico's zijn doorgerekend voor alle relevante projecten. De algemene risico's betreffen onder meer het risico van dalende grondprijzen bij een tegenvallende economische ontwikkeling, het risico dat de rente kan stijgen en het risico dat de inflatie hoger uitvalt dan ingerekend. In de risicoanalyse is rekening gehouden met het scenario van een economische teruggang waarbij verkoopprijzen dalen, hypotheekrentes stijgen, de verkopen vertragen en de jaarlijkse indexering van de grondprijzen lager uitvalt. Ten tijde van de jaarrekening 2022 werd de kans dat deze algemene risico's zich daadwerkelijk voordoen (gezien de effecten van de oorlog in de Oekraïne op de inflatie en rente) nog verhoogd. Begin 2024 zijn de rente-ontwikkeling en inflatie voor een groot deel weer genormaliseerd. Ook bleek het tekort aan woningen zo groot dat de effecten van de stijgende rente op grondprijzen en woningprijzen in het afgelopen jaar bleken mee te vallen. Door stijgende salarissen kunnen kopers ook meer betalen. Op grond van deze ontwikkelingen zijn de risico-effecten en de kans van optreden weer naar beneden bijgesteld. Bij de totstandkoming van de jaarrekening 2023, zijn begin 2024 nieuwe risicoanalyses opgesteld om het mogelijke effect van optredende risico's in beeld te brengen. Het risicobedrag nam met name af door een lagere kans van optreden van de algemene risico's en door een verlaging van de geschatte impact van de risico's (minder effect van prijsdalingen en inflatie). Het project De Grassen heeft met een totaal risicobedrag van 6,2 miljoen het grootste aandeel in het resterende risicobedrag van € 7,7 miljoen.	div	5	€ 7.700.000	div	5	€ 9.600.000
R342	●	Juridische blokkade GOL	Met de tussenuitspraak van de Raad van State over het provinciale inpassingsplan voor de Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat (GOL) zijn vrijwel alle inhoudelijke bezwaren afgewezen. Naar aanleiding van de tussenuitspraak heeft Provinciale Staten op 15 juli 2022 het aangepast Provinciaal Inpassingsplan (PIP) vastgesteld. Daarnaast heeft de Omgevingsdienst Brabant-Noord op 25 juli 2022 een vergunning Wet natuurbescherming (Wnb) verleend. De Raad van State zal over beide besluiten gezamenlijk één definitieve uitspraak doen. Inmiddels heeft de zitting hiervoor op 13 juni 2023 plaatsgevonden en is er 14 februari 2024 een tweede tussenuitspraak bekend gemaakt door de Raad van State. Ook hierbij zijn inhoudelijke bezwaren afgewezen. De verwachting is dat de overige punten op kort termijn met de juiste invulling kunnen worden teruggelegd bij de Raad van State, waarna een positieve uitspraak wordt verwacht. Voor projectgebonden risico's wordt binnen de projectbegroting gebruik gemaakt van een risico reservering. Bijstelling van deze risicoreservering vindt periodiek plaats obv een actuele risico-inventarisatie. Als dit leidt tot een noodzakelijke bijstelling van het projectbudget wordt dit ter besluitvorming voorgelegd. Belasting van het weerstandsvermogen ontstaat wanneer om juridische of onverwachte redenen het project niet door kan gaan of zodanig aangepast moet worden dat het huidige krediet op basis van de begrotingsregels afgeboekt moet worden. Gezien de omvang van het huidige krediet wordt dit risico hier separaat benoemt, maar wel op basis van een zeer kleine kans inschatting (1%). Tot het moment van definitieve kredietvoting waarmee een laatste "go" wordt gegeven op de uitvoering, blijft dit risico actueel.	1	5	€ 14.000.000	1	5	€ 14.000.000
R104	●	Beperkte capaciteit (formatie) door uitval of niet ingevulde vacatures	De huidige economische ontwikkelingen zorgen voor een krappe arbeidsmarkt. Hierdoor is het moeilijk om vacatures in te vullen. Dit is een landelijk gesignaleerde trend, die zich inmiddels heeft uitgebreid naar bijna alle werkterreinen. Omdat de werkzaamheden doorgaan en om het effect op de organisatie en doelstellingen te beperken kan gekozen worden voor tijdelijke inhuur om de vacatures in te vullen. Dit brengt echter hogere kosten met zich mee.	50	3	€ 500.000	50	3	€ 500.000

Objectnummer		Gebeurtenis	Opmerking	Jaarrekening 2023			Begroting 2024		
				Netto Kans%	Netto Gevolgklassenr	Netto Verwacht gevolg	Netto Kans%	Netto Gevolgklassenr	Netto Verwacht gevolg
R25	●	Invoering privatisering bouwtoezicht	De Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb), is op 14 mei 2019 door de Eerste Kamer aangenomen. De invoeringsdatum van de wet is gelijktijdig met de invoering van de Omgevingswet en daarom uitgesteld tot 1 januari 2024. Met behulp van een extern advies is het financiële gevolg (voor zover nu mogelijk) ingeschat en verwerkt in de begroting. Aangezien de werkzaamheden veranderen en de inschatting daarom moeilijk is, wordt het risico voor afwijkingen ten opzichte van de huidige schattingen nog steeds opgenomen.	90	2	€ 200.000	50	2	€ 200.000
R89	●	Bedrijfscontinuïteit: onderbreking ICT voorzieningen	Dit risico is gericht op een serieus incident met langdurige uitval waarvoor maatregelen getroffen zijn, maar de kans altijd aanwezig is. Afhankelijk van het incident en de omvang van de onderbreking varieert de kans en de gevolgen. De kans op een korte onderbreking is aanzienlijk groter dan een langdurige onderbreking. Korte onderbrekingen ('normale verstoringen') worden uit de reguliere budgetten ondersteund. De financiële impact zit bij een grote onderbreking in de noodzaak voor inhuur van gespecialiseerde externe partijen.	30	4	€ 750.000	30	4	€ 750.000
R467	●	Dataverlies na een hack of aanval	Dit risico is gericht op de gevolgen op het gebied van data in geval van een hack of aanval. Er zijn een groot aantal maatregelen getroffen, maar er zijn nog maatregelen te nemen en het risico blijft altijd. Als het gebeurt, zijn de gevolgen groot, in de vorm van imago schade, schadevergoedingen aan gedupeerden en de kosten van het eventueel herstellen van de data.	30	4	€ 750.000	30	4	€ 750.000
R88	●	Inbreuk op privacygevoelige informatie van één of meerdere personen	Datalekken kunnen altijd voorkomen, en in veel verschillende vormen. Afhankelijk van omvang is de kans groot en gevolg klein of juist andersom. Niet alleen datalekken, maar ook zelfstandige onderzoeken van de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) kunnen leiden tot financiële gevolgen. De AP heeft tot op heden aan diverse organisaties boetes of lasten onder dwangsom opgelegd bij een onvoldoende naleving van verplichtingen voortvloeiend uit de AVG. Zij richten zich daarbij voornamelijk op het op orde zijn van de (interne) beveiliging en de rechtmatigheid van gegevensverwerkingen. Het risico op een cyberaanval op gemeenten, en daarmee ook het risico op datalekken, is vorig jaar toegenomen. Hiermee is de kans op boetes ook licht hoger. Op basis van de boetebandbreedtes die wettelijk mogelijk zijn is het mogelijke financiële gevolg ingeschat. De kans dat we daadwerkelijk een boete opgelegd krijgen wordt nog steeds laag ingeschat. De boetebesluiten van de AP van het afgelopen jaar sluiten aan bij het beeld en de eerder ingeschatte mogelijke financiële gevolgen.	30	4	€ 700.000	30	4	€ 700.000
R110	●	De compensatie voor de kostprijsverhogende BTW door het Rijk voor sportlasten valt lager uit dan geraamd	Om sport en beweging te stimuleren konden gemeenten in het verleden de btw die aan hen in rekening werd gebracht in aftrek brengen. Met ingang van 1 januari 2019 is dit recht vervallen. Dit heeft tot gevolg dat alle inkoop btw kostenverhogend is geworden. Daar staat tegenover dat gemeenten ter compensatie een specifieke uitkering aan kunnen vragen (SPUK). Uitgangspunt is dat het Rijk op deze manier de gemeenten volledig compenseert. Het budget is echter gemaximeerd. De verantwoording over 2023 is inmiddels via SISA ingediend en bedraagt € 1.192.765. Op begrotingsbasis is door het Rijk bepaald dat de verwachte vergoeding voor gemeenten over 2023 68,81% is, dit is verwerkt in de jaarstukken. De regeling liep t/m 2023, zover nu bekend komt er in 2024 een nieuwe regeling, welke is gebaseerd op de voorgaande regeling. Daarom is er voor 2024 vanuit gegaan dat er compensatie wordt ontvangen ter grootte van € 310.823. Op dit moment is nog niet bekend of/hoeveel voorschot zal worden ontvangen. Uitgaande van 68,81%, bedraagt het risico over 2024 (afgerond) € 97.000, 31,19% van de totale begrote BTW kosten voor sport.	30	2	€ 100.000	30	3	€ 400.000
R105	●	Incident waardoor extra onderhoud gebouwen nodig is	In november 2023 is er een nieuw MJOP vastgesteld door de gemeenteraad van Heusden. De term Veilig en Heel is hierbij omgezet naar nieuw beleid, NEN 2767 niveau 3. Dit betekent dat de gebouwen een minimaal niveau van onderhoud moeten hebben volgens deze Nen-norm. In principe is hiermee het risico van minder preventief onderhoud van de baan. Wel is er een voorbehoud bij gebouwen die in deze lopende periode van het onderhoudsplan (2024 t/m 2028) mogelijk verkocht, gerenoveerd of gesloopt gaan worden. Bij deze gebouwen wordt per situatie bekeken of grote onderhoud investeringen nog handig zijn en dus een risico op uitstel van onderhoudsactiviteiten aanwezig is. Dit gaat om ca. 6-8 gebouwen, zoals bij voorbeeld de gemeentehuizen. Daarnaast bestaat er een kleine kans op onvoorziene werkzaamheden.	10	2	€ 100.000	30	2	€ 100.000

Objectnummer		Gebeurtenis	Opmerking	Jaarrekening 2023			Begroting 2024		
				Netto Kans%	Netto Gevolgklassenr	Netto Verwacht gevolg	Netto Kans%	Netto Gevolgklassenr	Netto Verwacht gevolg
R465	●	Publiek Ontwikkelbedrijf REKS B.V. kan minder energiehubs ontwikkelen dan verwacht	Het Publiek Ontwikkelbedrijf REKS B.V. is in juli 2023 opgericht. Het is de bedoeling dat het ontwikkelbedrijf diverse energiehubs zal ontwikkelen. Er zijn diverse risico's onderkend waardoor het mogelijk is dat uiteindelijk een of meer energiehubs niet tot ontwikkeling kunnen komen. Dit heeft gevolgen voor de duurzaamheidsdoelstellingen maar ook voor de verwachte rendementen uit het ontwikkelbedrijf. Bij de start van het publiek ontwikkelbedrijf is een aanname gedaan over het aantal te ontwikkelen energiehubs. Door diverse omstandigheden is het niet zeker of deze aanname gehaald gaat worden. Hierbij kan bijv. gedacht worden aan de defensieradar. Waarschijnlijk kunnen er wel energiehubs ontwikkeld worden waardoor het financiële risico kleiner ingeschat wordt.	30	3	€ 500.000	10	5	€ 1.230.660
R112	●	Vennootschapsbelasting verschuldigd die niet is voorzien	Bij de berekening van de verschuldigde vennootschapsbelasting zijn op onderdelen aannames noodzakelijk. Het risico bestaat dat de belastingdienst daarop een andere visie kan hebben, wat kan leiden tot hogere fiscale resultaten en dus hogere fiscale lasten. Om dit risico te verlagen is in 2020 een vaststellingsovereenkomst (VSO) afgesloten met de belastingdienst. In de VSO zijn nog geen afspraken gemaakt voor grondexploitatieprojecten die vanaf 2016 zijn gestart. Het uitgangspunt is gehanteerd dat deze projecten op dezelfde manier kunnen worden behandeld voor de Vpb-heffing. Het risico blijft dat de belastingdienst een ander standpunt inneemt en daarom bepaalde onderdelen op termijn bij kan stellen.	10	2	€ 200.000	10	2	€ 200.000
R329	●	Bodemvervuiling	De gemeente heeft een verantwoordelijkheid voor de beheersing van bodemverontreinigingen. Daarnaast wordt de gemeente met de invoering van de omgevingswet (per 1 januari 2024) verantwoordelijk bij nieuwe bodemverontreinigingen. Tot op heden was dit vaak de provincie. Er vindt een warme overdracht plaats vanuit de provincie waarbij het uitgangspunt geldt dat gronden gesaneerd zijn of dat gestart is met saneren. Lopende zaken blijven onder de provincie vallen, er mogen ook geen locaties worden overgedragen waarvan de sanering binnen 4 jaar moet starten. De OMWB heeft een screening uitgevoerd om eventuele (latente) risico's tijdig te onderkennen. De eigenaar van de bodem is verantwoordelijk voor de sanering van mogelijke vervuiling. Op het moment dat de gemeente zelf eigenaar is van vervuilde bodem is zij ook verantwoordelijk voor sanering. Deze situatie kan zich voordoen wanneer een locatie ontwikkeld wordt.	10	1	€ 50.000	10	2	€ 200.000
R108	●	Naheffing of boete voor onjuiste BTW aangifte/compensatie (BCF)	De complexiteit van de BTW-wetgeving en het BTW compensatiefonds zorgt voor financiële risico's. Hiervoor is geen voorziening getroffen. Hoewel er jaarlijks diverse controles op de juistheid van de BTW-afracht en declaraties bij het BTW compensatiefonds plaatsvinden, kan een boekenonderzoek uiteindelijk tot een naheffingsaanslag leiden. De omvang is gebaseerd op de gemiddelde omvang van de btw aangifte per jaar. Door kostenstijgingen en toename van investeringen is het btw bedrag en dus ook het risico wat hoger geworden.	10	2	€ 130.000	10	4	€ 110.000
R102	●	Staat civieltechnische kunstwerken	Het beheer en onderhoud van de civieltechnische kunstwerken is geregeld in het beheerplan dat in december 2020 door het college is vastgesteld. Op basis van inspecties is een uitvoeringsprogramma opgesteld voor de komende jaren. Vanaf nu wordt tweejaarlijks een inspectie uitgevoerd, uit inspectie kan blijken dat vervanging van een object noodzakelijk is. In de begroting is nog niet geanticipeerd op vervangingen, hiervoor zijn geen middelen gereserveerd. Wanneer dit volgens de inspectie noodzakelijk is zal deze alsnog (direct) beschikbaar moeten komen ten laste van de algemene reserve. Op basis van de meest recente inspectie kan geconcludeerd worden dat geen vervangingen te verwachten zijn. Gezien de kostenontwikkelingen is de verwachte omvang als het risico zich voordoet verhoogd.	10	2	€ 200.000	10	2	€ 100.000
R328	●	Gebruik beeld en geluidsmateriaal dat niet rechtenvrij is	We hebben de afgelopen jaren enkele gevallen meegemaakt waarin wij als gemeente, een van onze partners of een raadsfractie een claim kreeg na het ongeautoriseerde gebruik van beeld- of geluidsmateriaal, omdat dit materiaal niet rechtenvrij was. Schadeclaims kunnen fors zijn. Zeker wanneer het gebruikte materiaal valt onder Amerikaans recht, kan het gaan om tienduizenden euro's. Als gemeente werken we intern aan bewustwording, bijvoorbeeld bij communicatiemedewerkers, projectleiders en beleidsmedewerkers, door hier vaker over te communiceren. Wanneer onze organisatie zich er meer bewust over is, kunnen wij externe partijen goed informeren. Hierdoor helpen we hen dit risico te voorkomen. Deze bewustwording ziet ook op het gebruik van beeld en geluidsmateriaal in overeenstemming met de AVG. Denk aan publicatie van foto's van o.a. participatiebijeenkomsten en activiteiten bij die Heygrave. In een sessie met de raad is in 2022 ook aandacht geweest voor de verantwoordelijkheden van raadsfracties met betrekking tot de AVG.	10	1	€ 50.000	10	2	€ 100.000

Objectnummer		Gebeurtenis	Opmerking	Jaarrekening 2023			Begroting 2024		
				Netto Kans%	Netto Gevolgklassenr	Netto Verwacht gevolg	Netto Kans%	Netto Gevolgklassenr	Netto Verwacht gevolg
R79	●	Planschade claims	Betreft risico op planschade claims. Als gevolg van diverse maatregelen wordt dit risico laag ingeschat. Bij particuliere initiatieven wordt het risico afgewenteld op de initiatiefnemer, hiervoor worden overeenkomsten afgesloten. Bij grote overeenkomsten wordt als waarborg hiervoor een bankgarantie gevraagd. Voor onze eigen ontwikkelingen is een maatregel het opnemen van een reservering in de grondexploitatie of het vormen van een voorziening. Daarnaast is er een budget voor planschade na bestemmingsplanwijzigingen.	10	1	€ 10.000	10	1	€ 50.000
R22	●	Dumpingen	Als gemeente zijn we verantwoordelijk voor het opruimen van diverse dumpingen. Dit kan gaan om afval, oliesporen en drugs. Financieel verhalen van de kosten is vaak moeilijk omdat hiervoor de verantwoordelijke bekend moet zijn en het daadwerkelijk verhalen van de kosten veel investering (tijd/kosten) vraagt. Voor drugsdumpingen die de hoogste kosten geven is er overigens een mogelijkheid om de kosten (deels) bij de provincie te verhalen. Gezien de toename van het aantal drugsafvaldumpingen in onze regio neemt de kans toe dat ook binnen onze gemeentegrenzen drugsafval wordt gedumpt.	30	1	€ 25.000	10	1	€ 25.000
R137	●	Risico's sociaal domein	Zoals gebruikelijk zijn de risico's in het sociaal domein geactualiseerd op hoofdlijnen. Hierbij ligt de focus op actuele ontwikkelingen en de financiële risico's. De totale omvang van de risico's is afgenomen ten opzichte van vorig jaar. Dit komt voornamelijk doordat de nieuwe inkoopafspraken voor jeugd en wmo gerealiseerd zijn en de sturingsinformatie verbeterd is waardoor de inschattingen die verwerkt worden kwalitatief beter zijn. Daarnaast heeft Baanbrekers een aantal negatieve ontwikkelingen verwerkt. De nu opgenomen risico's zien voornamelijk op de financiële gevolgen van open eind regelingen en daarnaast de financiële gevolgen van het plaatsen van statushouders in de gemeente. De risico's in het sociaal domein worden in eerste instantie opgevangen door het nog beschikbare bedrag in de reserve sociaal domein. Het beschikbare saldo in deze reserve is harder afgenomen dan het benodigde bedrag dat is berekend. Hierdoor is het saldo van de reserve sociaal domein niet meer toereikend om alle risico's op te kunnen vangen. Het verschil tussen het berekende benodigde weerstandsvermogen en het saldo van de reserve Sociaal domein wordt meegenomen in de doorrekeningen voor de algemene reserve.	50	2	€ 115.000	50	0	€ 0
R464	●	Stikstof beperkende maatregelen	Het zal niemand ontgaan zijn dat er volop ontwikkelingen zijn rondom stikstof en de maatregelen om stikstof te beperken. Denk hierbij aan de Porthos uitspraak van de Raad van State en recente besluitvorming van de provincie. Hierdoor hebben we te maken met onzekerheden bij het realiseren van onze ambities en uitvoeren van gemeentelijke taken. We zorgen ervoor dat we op de hoogte blijven van de meest recente inzichten en ontwikkelingen, zodat we deze kunnen toepassen in onze gemeente. Bij de uitvoering van projecten moet rekening gehouden worden met de stikstofnormen. Op dit moment levert het nog geen grote vertraging op in projecten. Voor zover het gaat over grondexploitaties is de mogelijke vertraging meegenomen in de risico inschattingen daar. Mochten er andere projecten komen die in of tegen Natura2000 gebieden liggen dan kan het zijn dat het voldoen aan een natuurvergunning een langere doorlooptijd vraagt dan bij andere projecten. Hierdoor kunnen voorbereidings- en uitvoeringskosten toenemen. Dit leidt nu nog niet tot een financieel in te calculeren risico.	30	0	€ 0	50	0	€ 0
R466	●	Nieuwe energieaansluitingen voor grootverbruik zijn niet mogelijk	Het energie net raakt vol. De verbouwing van het energiesysteem is in volle gang, maar onvoldoende om vraag en aanbod bij te benen. Ondanks alle inspanningen is de toegang tot het elektriciteitsnet met bijbehorende transportcapaciteit niet langer vanzelfsprekend. Op basis van de huidige prognoses, wordt verwacht dat we de komende vijf tot tien jaar nog te maken hebben met wachttijden voor grootzakelijke klanten. Hierdoor kunnen dit soort energie aansluitingen mogelijk niet gerealiseerd worden op het gewenste tijdstip. Hierdoor zullen ontwikkelingen bij bijvoorbeeld bedrijven vertraging kunnen ondervinden.	90	0	€ 0	90	0	€ 0

Objectnummer		Gebeurtenis	Opmerking	Jaarrekening 2023			Begroting 2024		
				Netto Kans%	Netto Gevolgklassenr	Netto Verwacht gevolg	Netto Kans%	Netto Gevolgklassenr	Netto Verwacht gevolg
R70	●	Gemeentefonds	Voor de algemene uitkering uit het gemeentefonds, de belangrijkste inkomstenbron van de gemeente, gold in het verleden de zgn. "trap op/trap af systematiek". Deze koppeling is echter los gelaten en daarvoor in de plaats is, vanaf 2027, een nieuwe systematiek bedacht die uitgaat van indexering conform het BBP. Tot 2025 is het volume-accret bevroren en wordt alleen nog een correctie toegepast voor loon-/prijsontwikkeling. 2026 is een overgangsjaar. Diverse kortingen van het gemeentefonds werken in dit jaar door in afwachting van de nieuwe systematiek. Het Rijk heeft dit incidenteel gecompenseerd. Vanaf 2027 geldt de nieuwe indexeringssystematiek. Hier is echter het nodige op aan te merken. Zo stijgen de zorguitgaven sneller dan het BBP als gevolg van de vergrijzing en hogere lonen. De nieuwe indexeringssystematiek houdt daar onvoldoende rekening mee. Gezien het voornemen van het kabinet Rutte IV om het besluit over de nieuwe systematiek van het gemeentefonds door te schuiven naar een nieuw kabinet was de voorzichtig hoop dat met de val van het kabinet er eerder duidelijkheid zou zijn. Met de vorming van een nieuw kabinet is dat echter nog steeds onzeker. Wel is het gemeentefonds opgenomen in een overzicht met tegenvallers (onvermijdelijkheden, aandachtspunten en risico's) die het ministerie van BZK heeft opgesteld voor de informerende partijen. Daarmee is er aandacht voor de tekorten in het gemeentefonds, maar de uitkomst hoe een nieuw kabinet hiermee omgaat en wanneer hier duidelijkheid over is, is onzeker en daarmee ook of we als gemeente ten aanzien van onderstaande zaken een aanvulling van het gemeentefonds gaan krijgen. Het betreft de volgende punten: -Opschalingskorting medeoverheden (€ 0,7 mld vanaf 2026); -Werschil accret en bbp-systematiek (€ 2,7 mld oplopend vanaf 2026) -Jeugdzorg (€ 0,5 mld vanaf 2025 naar € 0,51 mld vanaf 2027) -Wetsvoorstel afschaffing WMO abonnementstarief (0,2 mld vanaf 2026) Dit leidt mogelijk tot een aanvulling van het gemeentefonds. Een bezuiniging op het gemeentefonds is onwaarschijnlijk, maar niet uit te sluiten. In de huidige begroting 2024 – 2028 is uitgegaan van een verloop van het gemeentefonds waarbij geen rekening is gehouden met de mogelijke aanvulling van het gemeentefonds op basis van de genoemde ontwikkelingen. Hierdoor houden we dus al rekening met een 'negatief' scenario. Aangezien we al van het 'negatieve' scenario uitgaan is er geen risicobedrag opgenomen.	10	0	€ 0	10	0	€ 0
R111	●	De afkoopsom voor het (kosteloos) in stand houden van de Bergsche Maasveren is eindig	De oevergemeenten Waalwijk, Altena, Zaltbommel en Heusden hebben via een contract, getekend op 31 december 2008, het eigendom van drie veerverbindingen over de Bergsche Maas verkregen. Tegelijkertijd hebben de deelnemende gemeenten de vervoerplicht, het beheer en het onderhoud van de veerverbindingen op zich genomen. Voor de overname van de veerverbindingen hebben de gemeenten een afkoopsom van Rijkswaterstaat ontvangen. Hiermee kunnen de Bergsche Maasveren voorlopig geëxploiteerd worden. De gemeente loopt het risico dat de afkoopsom op termijn ontoereikend is om de instandhouding van de veerverbindingen te bekostigen. Dit is afhankelijk van de jaarlijkse exploitatiekosten en het beleggingsresultaat van de afkoopsom. In 2022 zijn de statuten gewijzigd van Stichting De Bergsche Maasveren waardoor het mogelijk is om een hoger rendement te behalen uit de beleggingen. Naast het aanpassen van de beleggingsstrategie is inmiddels besloten om tarieven te heffen voor auto's, vrachtauto's en motoren waardoor de exploitatie positief wordt beïnvloed en het eigen vermogen in mindere mate wordt aangesproken. Het heffen van de tarieven is te kort geleden ingevoerd om nu al een conclusie te kunnen trekken. Bij de jaarrekening 2024 zal blijken in hoeverre tarifiering bijdraagt aan een sluitende van de exploitatie, dan zijn ook de effecten op omrijden/ontwijkgedrag voor betalen van tarief en helder. Hierdoor is er geen reden het risico aan te passen. Wanneer de exploitatie sluitend wordt kan dit risico vervallen.	0	0	€ 0	0	0	€ 0

Objectnummer		Gebeurtenis	Opmerking	Jaarrekening 2023			Begroting 2024		
				Netto Kans%	Netto Gevolgklassenr	Netto Verwacht gevolg	Netto Kans%	Netto Gevolgklassenr	Netto Verwacht gevolg
R109	●	Rente voor aan te trekken financiering is hoger dan aangenomen in de begroting	Op basis van de cashflow prognoses wordt in de begroting een inschatting gemaakt van de verwachte nieuw af te sluiten leningen. Hiervoor wordt een inschatting gedaan van de verwachte rente. Bij het opstellen van de begroting 2024 is rekening gehouden met het aantrekken van geldleningen in het 2e halfjaar 2023 voor een bedrag van € 19 miljoen tegen een verwacht rentepercentage van 3,15%. In 2023 is uiteindelijk € 13 miljoen aangetrokken tegen een rentepercentage van afgerond 3,25% Voor de begroting 2024 geeft dit een voordeel van afgerond € 175.000. Voor 2024 is gerekend met het aantrekken van € 17 miljoen tegen het rentepercentage van 3%. Hiervan is inmiddels € 5 miljoen aangetrokken met een rentepercentage van 3,107%. Vooralsnog is het uitgangspunt dat de overig voorziene geldleningen (nog 12 miljoen) in 2024 worden aangetrokken waarbij gesteld kan worden dat indien deze leningen voor 0,5% hoger moeten worden aangetrokken dan het voorziene percentage er een toename zal zijn van € 60.000 van de rentedruk van deze leningen. Per saldo kan gesteld worden dat er ten opzichte van de voor het jaar 2024 opgenomen rentedruk géén risico hoeft te worden opgenomen immers de voordelen vanuit 2023 wegen ruim op tegen de nadelen van de aangetrokken en voorziene nog aan te trekken leningen van 2024.	-	-	-	70	3	€ 180.000